

Христо Христов е разследващ журналист и изследовател с 28-годишен професионален опит. Журналистическата си кариера започва през октомври 1990 г. във в. „Демокрация“ като репортер.

В периода 1991-1997 г. е съдебен репортер, като отразява водените по това време следствени и съдебни дела за престъпленията при комунизма.

През 1997 г. оглавява отдел „Вътрешна информация“, а през 2000 г. е специален кореспондент в „Демокрация“.

В периода 2001-2009 г. е разследващ журналист във в. „Дневник“. В него публикува разследвания и анализи по проблемите на достъпа до архивите на бившата Държавна сигурност, организираната престъпност, работата на МВР и специалните служби.

През 2010 г. отразява темата за досиетата в блога „Досиета“ в сайта на в. „Капитал“.

През **януари 2011 г. основава** независимия специализиран сайт **Държавна сигурност.com**
(

desebg.
com
).

През ноември 2014 г. основава **Регистър на сътрудниците на Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА** (agentibg.com).

През декември 2015 г. стартира сайта „ПАМЕТ 1944-1989” (pametbg.com), посветен на жертвите на комунизма.

През декември 2002 г. специализира в британския в. „Гардиън”, а през април 2004 г. в Международния център по журналистика във Вашингтон, САЩ.

Работа със съдебни архиви за престъпления на комунизма

Отличаващото при Христо Христов е, че той работи със съдебни архиви, обект на които са различни престъпления на комунизма и до които други изследователи или историци не са имали достъп. По този начин той прави обществено достъпни редица документални факти от комунистическото минало, които отсъстват в другите държавни архиви.

През 1998 г. получава безпрецедентен достъп от председателя на Военната колегия на Върховния съд и зам.-председател на Върховния съд ген. Николай Чирипов **до 48-те тома от все още неприключилото тогава секретно дело за последните лагери на комунизма край Ловеч и Скравена**

. Изследването на делото става основа за първата му документална книга и филм „Секретното дело за лагерите”

През 1998 г. получава разрешение от тогавашния министър на вътрешните работи Богомил Бонев **да проучи строго секретната разработка на Второ главно управление на Държавна сигурност срещу българския емигрант Борис Арсов**, отвлечен от ДС през пролетта на 1974 г. от Дания и убит няколко месеца по-късно в Пазарджишкия затвор. В делото е запазен строго секретен план за убийството на емигранта с конкретни указания за действия за агента, натоварен с „мократа поръчка“.

Разработката срещу Арсов е открита в началото на 90-те години в архива на ДС от следователите по делото за убийството на Георги Марков Богдан Карайотов и ген. Коста Богацевски и ги убеждава, че Държавна сигурност е използвала убийствата като средство за ликвидиране на български емигранти, критици на комунистическото управление. Секретните материали стават основа за книгата и документалния филм на Христов *„Държавна сигурност срещу българската емиграция“*.

През 2000 г. от Върховния съд му е разрешено да работи с делото за унищожаване на досиетата на писателя Георги Марков, по което през 1992 г. е признат за виновен и осъден на лишаване от свобода последният началник на Първо главно управление на ДС ген. Владимир Тодоров. Делото разкрива механизма на унищожаване на досиетата на писателя през 1990 г., както и кръга от висши ръководители на ДС, ангажирани с прикриването на документалните доказателства за операцията за ликвидирането на Марков през 1978 г. в Лондон. Христов използва делото за документалния филм *„Досиетата „Скитник“* и за книгата си *„Убийте „Скитник“*

През 2007 г. получава достъп от Върховната касационна прокуратура и Националната следствена служба до **следственото дело № 4 от 1990 г., заведено за установяване на причините на икономическата катастрофа, завещана от управлението на БКП**. Делото, което е най-мощното разследване на прокуратурата в историята на България, надхвърля 1200 тома и обхваща най-важните икономически решения в периода 1960 - 1990 г. По делото са разпитани ключови фигури както от висшето ръководство на БКП, така и ръководители от стопанския и банков сектор. Въз основа на делото Христов издава книгата *„Тайните фалити на комунизма“*, в която документално са проследени механизмите и причините, довели до изпадането в неплатежоспособност на комунистическото управление през 1960, 1977 и 1987 г.

Част от следствените материали в направленията „Външна търговия“, „Задгранични дружества“ и „Скрит транзит“ Христов използва в книгата си *„Империята на задграничните фирми“*

През 2007 г. Христов получава достъп от Върховния касационен съд до дело № 1 срещу Тодор Живков и Милко Балев

. Признанията на бившия генерален секретар на БКП, направени от него по делото, влизат в книгата *„Тодор Живков. Биография“*

Съдебни дела за достъп до архивите на Държавна сигурност

Христо Христов е единственият журналист и изследовател, водил и спечелил съдебни дела за достъп до документи на ДС в периоди, когато държавното управление е водило рестриктивна политика.

През 2004 г. той **осъжда във Върховния административен съд тогавашния министър на вътрешните работи Георги Петканов** за отказ на достъп до литературните дела на радиостанциите „Свободна Европа“, Би Би Си и „Дойче веле“, свързани с писателя Георги Марков.

През 2007 г. Христов **осъжда във Върховния административен съд и директора на Националната разузнавателна служба ген. Кирчо Киров** за отказа му да предостави достъп до най-важните документи за убийството на Георги Марков – досието на италианеца с датски паспорт Франческо Гулино, единствения заподозрян по случая от българското и британско разследване, както и на документи за взаимодействието на Първо главно управление (ПГУ) на ДС и КГБ по случая. В резултат на съдебното решение ген. Киров предава в комисията по досиетата над 100 тома архивни материали от ПГУ за ползване от журналиста, които са първите документи на комунистическото разузнаване, станали обществено достояние след промените през 1989 г.

И двете съдебни дела Христов печели с компетентната юридическа помощ на адвокатите Александър Кашъмов и Кирил Терзийски от фондация "Програма достъп до информация".

Христо Христов е автор на документалните книги:

1. [„Секретното дело за лагерите”](#) , ИК „Иван Вазов“, С., 1999 г. [Второ издание](#) , изд. "Сиела", 2012 г.
2. *„Държавна сигурност срещу българската емиграция“*, ИК „Иван Вазов“, С., 2000 г.
3. [„Убийте „Скитник“](#) – българската и британската държавна политика по случая „Георги Марков“, изд. „Сиела“, С., 2005 г.
4. [„Тайните фалити на комунизма”](#) – истината за краха на българския социализъм в секретните архиви на дело №4/1990 г. за икономическата катастрофа, изд. „Сиела“, С., 2007 г.
5. [„Двойният живот на агент „Пикадили“](#) , „Икономедиа“, С., 2008 г.
6. [„Империята на задграничните фирми“](#) , Институт за изследване на близкото минало, изд. „Сиела“, С., 2009 г.
7. [„Тодор Живков. Биография”](#) , Институт за изследване на близкото минало, изд.

„Сиела”, С., 2009 г.

Разследванията му за убийството на Георги Марков са многократно цитирани от редица медии в целия свят, включително и от авторитетния The Economist (виж по-подробно сайта на автора: <http://hristo-hristov.com/content/view/37/42/lang ,english/>).

8. **„Операция МАРАТОН”** – истината за кражбата на Паисиевата история от Държавна сигурност в „Зограф”, изд. „Сиела”, 2012 г.

9. **„Kill the Wanderer”** – съкратено английско издание на книгата „Убийте Скитник” – българската и британската държавна политика по случая Георги Марков, изд. „Гутенберг”, 2013 г.

10. **„Белият терор” от 1923-1925 г.** – три епохи на държавна репресия (в съавторство), изд. „Сиела”, 2016 г.

11. **„Корупционната България”** – историята на българската корупция в годините на преход, том 1 (1989-1997), в съавторство, изд. гражданско сдружение „Либертариум”, 2016 г.

12. **„Бивши хора”** по класификацията на ДС (в съавторство с проф. Вили Лилков), изд. „Сиела”, 2017 г.

13. **„Корупционната България”** – историята на българската корупция в годините на преход, том 2 (1997-2005), в съавторство, изд. гражданско сдружение „Либертариум”, 2017 г.

14. **„Корупционната България”** – историята на българската корупция в годините на преход, том 3 (2005-2018), в съавторство, изд. гражданско сдружение „Либертариум”, 2018 г.

15. ["Погубената България"](#) – за съдбата на българския елит след 9 септември 1944 г. (в съавторство с проф. Вили Лилков), изд. "Сиела", 2019 г.

Сценарист е на документалните филми:

1. ["Секретното дело за лагерите"](#) - по едноименната му книга, БНТ, 1999 г.

2. ["Държавна сигурност срещу българската емиграция"](#) - по едноименната му книга за отвличането на българския емигрант Борис Арсов от Дания и убийството му в Пазарджишкия затвор, БНТ, 2000 г.

3. ["Досиетата „Скитник“"](#) - за унищожаване на досиетата на убития в Лондон през 1978 г. български писател Георги Марков, БНТ, 2001 г.

4. Документалната поредица ["Отворени досиета"](#), посветена на жертвите на комунистическия режим (6 филма), БНТ, 2014 г.

5. Документалната поредица "Отворени досиета", посветена на жертвите на комунистическия режим (6 филма), втори сезон, БНТ, 2017 г.

6. "Комисията по досиетата и отварянето на досиетата на Държавна сигурност", 2019 г.

7. Документалната поредица "Отворени досиета", посветена на жертвите на комунистическия режим (6 филма), трети сезон, БНТ, 2019 г.

Един от съставителите на документалните сборници на комисията по досиетата:

1. ["Държавна сигурност - структура и основни документи"](#), 2010 г.
2. ["Държавна сигурност - политическа полиция"](#), 2011 г.
3. ["Военното разузнаване през комунизма"](#), 2012 г.

Носител е на следните престижни награди:

1999 г. – награда „Паница” на фондация „Свободна и демократична България” за най-добро журналистическо разследване.

2001 г. – награда „Разследващи журналисти” на фондация „Разследващи журналисти”, фондация „Гардиън” и Център за развитие на медиите за най-добро журналистическо разследване.

2003 г. – награда „Черноризец Храбър” на Съюза на издателите в България за най-добро журналистическо разследване.

2004 г. – награда „Златен ключ” за най-добър журналистически материал, свързан с достъпа до информация, на фондация „Програма за достъп до информация”.

2005 г. – награда „Черноризец Храбър” на Съюза на издателите в България за най-добро журналистическо разследване.

2005 г. – награда „Златен ключ” на фондация „Програма достъп до информация” за цялостен принос към достъпа до информация в България.

2006 г. – първа награда на фонд „Георги Василев”, Швейцария, за принос към свободата на духа.

2010 г. – първа награда на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия за проявена активност и съдействие при отварянето архивите на комунистическите тайни служби.

2014 г. – [лауреант на Гражданската награда](#) на Европейския праламент.

2019 г. – [„Автор на 2019”](#) в категорията научна и научно-популярна книга, удостоен на годишните награди на Столична библиотека за 2019 г.

Христо Христов не е свързан с бившата Държавна сигурност и Разузнавателното управление на Генералния щаб на БНА. През лятото на 2006 г. е един от журналистите, доброволно поискали да им се извърши проверка за досие в ДС и РУ-ГЩ при гражданската инициатива „Чисти гласове”.

Министерство на отбраната на Република България

София 1092, ул. "Дякон Игнатий" №3, тел.: 922 09 22; факс: 987

Рег. № 14-00-262-29/.....2006 г.
София,

ДО
Г-Н ХРИСТО СТАНЕВ ХРИСТО
гр. СОФИЯ - 1000
ул. „Иван Вазов” №16

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ХРИСТОВ,

Във връзка с постъпило Ваше Заявление, входящ рег. № 14-00-29/20.09.2006 г. на Министерство на отбраната относно предоставяне на достъп до информация за Вас, съдържаща се в документите на бившата Държавна сигурност и съхраняваща се в архивите на Министерството на отбраната Ви уведомявам, че при направените справки в информационни масиви на Служба „Военна информация” и Служба „Сигурност – ВП и ВД” не е установено наличие на данни за принадлежността Ви съответно към бившето Разузнавателно управление на ГЩ и бившето Трето управление на Държавна сигурност.

МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА

ВЕСЕЛИН БЛИЗНАКОВ

НАЦИОНАЛНА РАЗУЗНАВАТЕЛНА СЛУЖБА
1612 София, ул. „Хайдушка поляна“ 12

Reg. № RB102101-001-04/12-1180 ДО
Екземпляр № 2 27.09.2006

ГОСПОДИН ХРИСТО
СТАНЕВ ХРИСТОВ
ул. "Иван Вазов" № 16,
вестник "Дневник",
София-1000

Уважаеми господин Христов,

Във връзка с писмо наш вх. № Я-2102 от
21.09.2006г. Ви уведомявам, че в НРС няма данни за Ваша
принадлежност към структурите на бившето ПГУ-ДС.

12/11/ 2006г.
СОФИЯ

СУВАЖЕННЕ
ДИРЕКТОР НА НРС
Генерал-майор

(К. Кирюв)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА
ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА
СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА
НАРОДНА АРМИЯ

№ ки-к-13- 1467
София, 25.11.2013 г.

ДО: Христо Станев Христов

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ХРИСТОВ,

В отговор на Вашето заявление вх. № 600/ 22.01.2013 г., в което
отправте искане да Ви бъде извършена проверка за установяване на
принадлежност към органите на Държавна сигурност и разузнавателните
служби на Българската народна армия, съгласно чл. 31, ал. 1, т. 2 от Закона
за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на
български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на
Българската народна армия, Ви уведомявам, че:

Комисията за разкриване на документите и за обявяване на
принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и
разузнавателните служби на Българската народна армия извърши проверка и
към настоящия момент не откри документи, установяващи Ваша
принадлежност към органите на Държавна сигурност и разузнавателните
служби на Българската народна армия, съгласно разпоредбите на чл. 25 от
горесцитирания закон.

Суважение:
Евгенин Костадинов
Председател на КРОДОНБЕЛСРСБНА